

ZAKON

O POŠTANSKIM USLUGAMA

("Sl. glasnik RS", br. 18/2005 i 30/2010)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se obavljanje poštanskih usluga.

Član 2

Poštanske usluge se obavljaju na osnovu ugovora, u skladu sa zakonom, opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga, posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga i drugim aktima poštanskih operatora, kao i na osnovu međunarodnih konvencija, ugovora, sporazuma i drugih međunarodnih akata.

Član 3

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) poštanske usluge su usluge koje obuhvataju prijem, prenos i uručenje poštanskih pošiljaka. Prenos poštanskih pošiljaka podrazumeva tehnološke procese kod poštanskog operatora od mesta prijema do mesta uručenja poštanske pošiljke;

2) univerzalna poštanska usluga predstavlja skup poštanskih usluga koje se konstantno obavljaju na teritoriji Republike Srbije, pod jednakim uslovima za sve korisnike, u okviru propisanog kvaliteta i po pristupačnim cenama;

3) rezervisane poštanske usluge su usluge koje država garantuje poštanskom operatoru univerzalne poštanske usluge, kao ekskluzivna prava u okvirima određenog limita po masi i ceni;

4) nerezervisane poštanske usluge obuhvataju:

- poštanske usluge iz domena univerzalne poštanske usluge koje prevazilaze utvrđene limite po masi i/ili ceni za rezervisane usluge, i

- sve druge poštanske usluge, uključujući i usluge dodatne vrednosti;

5) usluge dodatne vrednosti su poštanske usluge komercijalnog servisa koje imaju posebne zahteve u pogledu kvaliteta (vreme i mesto prijema i uručenja, brzina prenosa, elektronsko praćenje pošiljaka od prijema do uručenja i dr.) i načina prenosa čime se mogu označiti kao kurirske, ekspresne, ubrzane i sl.;

6) poštanske pošiljke su pismonosne pošiljke i uputnice, u klasičnoj ili elektronskoj formi i paketi, na kojima je označena adresa ili koje su na drugi način označene tako da se nesporno može utvrditi primalac;

- 7) pismonosne pošiljke su pošiljke koje podrazumevaju: korespondenciju, štampane stvari, robu i druge predmete;
- 8) korespondencija je prepiska između pošiljaoca i primaoca;
- 8a) štampane stvari su pismonosne pošiljke koje sadrže knjige, novine, časopise i druge štampane sadržaje koji nemaju značaj poslovnog komuniciranja i odštampane su na papiru, kartonu ili drugom materijalu;
- 9) sekogram je otvorena poštanska pošiljka čija je sadržina prilagođena i namenjena slepim licima;
- 10) uputnica je dokument koji služi kao osnov za isplatu novčanog iznosa primaocu;
- 11) paketi su pošiljke, pakovane na propisan način koje sadrže robu i druge predmete i imaju na pošiljci ili dokumentu koji prati pošiljku, opis sadržine;
- 12) registrovane pošiljke su pošiljke o kojima poštanski operator vodi posebnu evidenciju i izdaje potvrdu o prijemu;
- 13) preporučene pošiljke su registrovane pošiljke za koje korisnik usluge može da dobije, na svoj zahtev, dokaz o uručenju;
- 14) vrednosne pošiljke su registrovane pošiljke koje su osigurane do visine vrednosti označene od strane pošiljaoca;
- 15) otkupna pošiljka je pošiljka koja se uručuje primaocu uz prethodnu naplatu otkupnog iznosa u korist pošiljaoca te pošiljke;
- 16) elektronski servisi su usluge koje obuhvataju prijem, prenos i uručenje elektronskim putem svih elektronski sertifikovanih poštanskih pošiljaka;
- 17) elektronski potpis je skup podataka u elektronskom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani sa elektronskim dokumentom i koji služe za identifikaciju potpisnika;
- 18) kvalifikovani elektronski potpis je elektronski potpis kojim se pouzdano garantuje identitet potpisnika i integritet elektronskih dokumenata i onemogućava naknadno poricanje odgovornosti za njihov sadržaj;
- 19) elektronski sertifikat je elektronski dokument kojim se potvrđuje veza između podataka za proveru elektronskog potpisa i identiteta potpisnika;
- 20) poštanski operator je domaće ili strano lice koje je neposredni davalac poštanskih usluga;
- 21) javni poštanski operator je davalac poštanskih usluga sa obavezom pružanja univerzalne poštanske usluge i ekskluzivnim pravom na obavljanje rezervisanih usluga;
- 22) licenca je dozvola kojom se odobrava obavljanje univerzalne poštanske usluge;
- 23) odobrenje je dozvola kojom se odobrava obavljanje nerezervisanih poštanskih usluga;

- 24) opšti uslovi za obavljanje poštanskih usluga su uslovi pod kojima poštanski operatori obavljaju poštanske usluge;
- 25) posebni uslovi za obavljanje poštanskih usluga su uslovi poštanskog operatora usaglašeni sa zakonom i međunarodnim standardima i javno su objavljeni;
- 26) identifikacioni znak je grafički simbol i/ili skup karaktera koji na jedinstven način identifikuju određenog poštanskog operatora;
- 27) adresni kod je niz karaktera koji jednoznačno određuje adresu primaoca, jedinstven za teritoriju Republike Srbije;
- 28) poštarina je cena koju plaća korisnik za izvršenje poštanske usluge. Poštarina za prenos poštanske pošiljke ne uključuje poštarinu po vrednosti;
- 29) tarifni stav je unapred određena kategorija poštanskih pošiljaka za koje poštanski operator utvrđuje cenu;
- 30) poštansku mrežu sačinjavaju jedinice poštanske mreže i resursi koje poštanski operator koristi u obavljanju poštanskih usluga;
- 31) jedinica poštanske mreže je mesto gde se obavljaju poštanske usluge; jedinica poštanske mreže javnog poštanskog operatora mora biti definisana nazivom i poštanskim brojem;
- 32) poštanski sandučić je sredstvo poštanske mreže za prijem neregistrovanih poštanskih pošiljaka;
- 33) kućni sandučić je sredstvo poštanske mreže za uručenje poštanskih pošiljaka;
- 34) tajnost podataka podrazumeva zaštitu ličnih podataka, poverljivost prenetih ili memorisanih podataka i zaštitu privatnosti;
- 35) korisnik poštanske usluge je pošiljalac ili primalac;
- 36) pošiljalac je lice koje zahteva izvršenje poštanske usluge;
- 37) primalac je lice kome je upućena poštanska pošiljka.

Član 4

Načela na kojima se zasniva uređivanje odnosa u oblasti poštanskih usluga su:

- 1) obavljanje univerzalne poštanske usluge propisanog kvaliteta i po pristupačnim cenama za sve korisnike na teritoriji Republike Srbije;
- 2) zaštita interesa korisnika poštanskih usluga;
- 3) stvaranje uslova za zadovoljavanje potreba korisnika za poštanskim uslugama;
- 4) obezbeđivanje maksimalnog kvaliteta poštanskih usluga;
- 5) nepovredivost poštanskih pošiljaka i tajnost podataka;

- 6) podsticanje konkurencije na tržištu poštanskih usluga;
- 7) obezbeđivanje uslova za razvoj poštanskih usluga;
- 8) usklađivanje regulative u oblasti poštanskih usluga sa međunarodnom regulativom;
- 9) savesnost i poštenje.

Član 5

U obavljanju i korišćenju poštanskih usluga i ostvarivanju međusobnih prava i obaveza koje iz toga proizlaze, poštanski operatori i korisnici poštanskih usluga pridržavaju se načela savesnosti i poštenja. Poštanski operatori su dužni da preduzmu potrebne organizacione, tehnološke i druge mere u cilju obavljanja kvalitetne poštanske usluge.

Član 6

Poštanski operatori su dužni da pri obavljanju poštanskih usluga postupaju u skladu sa svojim posebnim uslovima, obezbede nepovredivost poštanskih pošiljaka i tajnost podataka.

Svi davaoci poštanskih usluga i njihovi zaposleni dužni su da čuvaju tajnost, a ova obaveza ostaje i u slučaju prestanka njihovog radnog odnosa kod davaoca poštanskih usluga.

Načelo nepovredivosti tajnosti poštanskih pošiljaka može se narušiti samo u slučajevima i pod uslovima određenim zakonom.

Član 7

Poštanske usluge se, po pravilu, obavljaju na osnovu ugovora po pristupu.

Korisnici poštanskih usluga imaju pravo i obavezu da odaberu onu vrstu usluge koja odgovara prirodi, vrsti i značaju, odnosno stvarnoj vrednosti pošiljke za korisnika.

Prilikom prijema registrovane poštanske pošiljke pošiljaocu se obavezno izdaje potvrda o prijemu koja mora da sadrži sve elemente na osnovu kojih se može utvrditi identitet pošiljke, datum prijema, masa, vrednost, naplaćena poštarina i posebne usluge.

Član 8

Korisnici poštanskih usluga mogu poštanske usluge da ostvare preko punomoćnika u skladu sa opštim propisima o punomoćju.

Punomoćje se može izdati za uručenje svih pošiljaka ili za pojedinačnu pošiljku.

Punomoćje overeno od nadležnih organa važi za vreme koje je u njemu označeno, a punomoćje koje je overeno od poštanskog operatora važi samo za usluge tog operatora i to za vreme koje je u njemu naznačeno.

Član 9

Poštanski operator je dužan da, u skladu sa potrebama korisnika, odredi i na uobičajen način istakne radno vreme sa korisnicima poštanskih usluga.

Minimum radnog vremena jedinica poštanske mreže javnog poštanskog operatora utvrđuje Republička agencija za poštanske usluge u skladu sa potrebama korisnika.

Član 10

Cena za izvršenje poštanskih usluga plaća se unapred, ako ugovorom poštanskog operatora i korisnika poštanskih usluga nije drugačije određeno.

Član 11

Poštanski operator može prilikom obavljanja poštanskih usluga koristiti poštansku mrežu, tehničko-tehnološka rešenja ili baze podataka drugih poštanskih operatora, na osnovu ugovora.

Poštanski operator može ugovoriti sa drugim licem da u njegovo ime i za njegov račun, a u skladu sa ovim zakonom i uslovima definisanim ugovorom obavlja poštanske usluge ili pojedine tehnološke procese.

Uvođenje i održavanje baze podataka adresnih kodova poverava se javnom poštanskom operatoru.

II UNIVERZALNA POŠTANSKA USLUGA

Član 12

Univerzalna poštanska usluga je usluga od opšteg interesa i predstavlja skup poštanskih usluga koje se obavljaju u kontinuitetu, na teritoriji Republike Srbije, u okviru propisanog kvaliteta, po pristupačnim cenama i pod jednakim uslovima za sve korisnike, bez diskriminacije.

Univerzalna poštanska usluga razvija se u skladu sa tehnološkim i ekonomskim razvojem i potrebama korisnika.

Član 13

Univerzalna poštanska usluga, u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju, obuhvata:

- 1) prijem, prenos i uručenje pismonosnih pošiljaka, uključujući registrovane pošiljke, mase do dva kg, kao i pismonosne pošiljke u elektronskoj formi;
- 2) prijem, prenos i uručenje paketa mase do 10 kg i uručenje paketa mase do 20 kg u međunarodnom poštanskom saobraćaju;
- 3) prijem, prenos i isplatu uputnica u klasičnoj i elektronskoj formi;
- 4) prijem, prenos i uručenje sekograma do sedam kg.

Najmanje i najveće dimenzije pošiljaka, u međunarodnom saobraćaju, moraju biti u skladu sa važećim aktima Svetskog poštanskog saveza.

Član 14

Informacije o uslovima koji se tiču dostupnosti univerzalne poštanske usluge, vrstama usluga, njihovim posebnim karakteristikama, poštarinama i propisanim standardima kvaliteta objavljuje Republička agencija za poštanske usluge u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 15

Univerzalnu poštansku uslugu obavlja javni poštanski operator, a drugi poštanski operatori mogu obavljati univerzalnu poštansku uslugu, osim rezervisanih, na osnovu licence.

Javni poštanski operator ima ekskluzivno pravo na korišćenje reči ili dela reči "pošta" na bilo kom jeziku ili pismu, u nazivu firme ili poslovanju.

Pravo na korišćenje reči ili dela reči "pošta" na bilo kom jeziku ili pismu ima i pravno lice u kome javni poštanski operator ima akcije, odnosno udele.

Član 16

Obavljanjem univerzalne poštanske usluge obezbeđuje se svim korisnicima mogućnost pristupa poštanskoj mreži javnog poštanskog operatora na razumnoj udaljenosti od mesta stanovanja, uključujući poštanske sandučice na javnim mestima i u službenim prostorijama poštanskog operatora.

Javni poštanski operator je dužan da obezbedi gustinu pristupnih mesta koja odgovara potrebama korisnika, a u skladu sa tehnološkim i ekonomskim razvojem. Druga lica mogu, na osnovu ugovora, u ime i za račun javnog poštanskog operatora, obavljati pojedine tehnološke procese iz domena univerzalne poštanske usluge.

Javni poštanski operator obavlja poslove u vezi sa izdavanjem, prodajom i povlačenjem iz upotrebe poštanskih maraka i vrednosnica u Republici Srbiji. Uslove i način izdavanja poštanskih maraka i vrednosnica propisuje javni poštanski operator uz saglasnost Vlade. Poštanske marke se koriste za plaćanje poštanskih usluga koje obavlja javni poštanski operator u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju. Isključivo pravo na upotrebu poštanskog žiga ima javni poštanski operator.

Član 17

Univerzalna poštanska usluga se obavlja svaki radni dan, a ne manje od pet dana u nedelji, osim u slučajevima državnih i verskih praznika, više sile i ugroženosti zdravlja i sigurnosti zaposlenih kod operatora.

Obavljanje pojedinih usluga iz domena univerzalne poštanske usluge može se prekinuti ili obustaviti u cilju zaštite javnog interesa i drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Republička agencija za poštanske usluge može, u posebnim okolnostima i geografskim uslovima, da uredi drugačije obavljanje univerzalne poštanske usluge.

Član 18

Podelu dostavnih područja jedinica poštanske mreže na kojima se obavlja univerzalna poštanska usluga određuje javni poštanski operator tako da obuhvati sva naseljena mesta u zemlji, i to:

- 1) uže dostavno područje jedinice poštanske mreže na kome se univerzalna poštanska usluga obavlja na način iz člana 17. ovog zakona;
- 2) šire dostavno područje jedinice poštanske mreže na kome se univerzalna poštanska usluga obavlja najmanje dva puta nedeljno;
- 3) najšire dostavno područje jedinice poštanske mreže na kome se univerzalna poštanska usluga obavlja najmanje jednom nedeljno.

Republička agencija za poštanske usluge, na predlog davaoca univerzalne poštanske usluge, utvrđuje i dostavna područja koja obuhvataju teritorije gde nema stanovnika sa prebivalištem, odnosno, na kojima ne postoji obaveza obavljanja univerzalne poštanske usluge.

III REZERVISANE POŠTANSKE USLUGE

Član 19

Rezervisane poštanske usluge obuhvataju:

- 1) prijem i/ili prenos i/ili uručenje pismonosnih pošiljaka, do utvrđenog limita po masi i ceni;
- 2) prijem i/ili prenos i/ili isplatu uputnica u klasičnoj i elektronskoj formi.

Rezervisanom poštanskom uslugom smatra se i prijem i/ili prenos i/ili uručenje pismena u sudskom, upravnom i prekršajnom postupku, bez obzira na limite.

Limite po masi i ceni iz stava 1. ovog člana utvrđuje Republička agencija za poštanske usluge uz saglasnost Vlade Republike Srbije, pri čemu oni ne mogu biti veći od 350 grama i petostrukog iznosa poštarine za pismo prve stope težine i najbržeg stepena prenosa.

Rezervisane poštanske usluge obavlja javni poštanski operator.

Član 20

Sve druge poštanske usluge, koje nisu obuhvaćene članom 19. ovog zakona, predstavljaju komercijalni servis, gde javni poštanski operator i drugi poštanski operatori konkurišu na tržištu poštanskih usluga.

IV POŠTARINA

Član 21

Tarifni stavovi iz oblasti univerzalne poštanske usluge moraju biti jedinstveni.

Tarifne stavove utvrđuje Republička agencija za poštanske usluge.

Član 22

Davalac univerzalne poštanske usluge određuje poštarine polazeći od realnih troškova, uvažavajući princip da poštarina treba da bude pristupačna za korisnike.

Član 23

Na akt javnog poštanskog operatora, kojim se utvrđuju poštarine za rezervisane poštanske usluge na osnovu metodologije formiranja cena, saglasnost daje Vlada.

Član 24

Javni poštanski operator je obavezan da računovodstveno prati rezervisane poštanske usluge odvojeno od nerezervisanih poštanskih usluga.

U okviru nerezervisanih poštanskih usluga mora se obezbediti računovodstveno praćenje univerzalne poštanske usluge, odvojeno od poštanskih usluga koje nisu univerzalna poštanska usluga.

Javni poštanski operator obavezan je da posebnim internim obračunom obezbedi alokaciju troškova svih poštanskih usluga.

Zajednički troškovi, odnosno troškovi koji ne mogu direktno da se pripišu pojedinačnim uslugama, raspoređuju se, kad je to moguće, na osnovu direktne analize njihovog izvora.

Ako direktna analiza nije moguća, kategorije zajedničkih troškova se dele na osnovu indirektnog povezivanja sa drugim kategorijama troškova koje je moguće utvrditi.

Kada ni direktne ni indirektna mere utvrđivanja troškova ne mogu da se sprovedu, određena kategorija troškova će biti utvrđena na osnovu opšteg pokazatelja određenog i izračunatog posebno za rezervisane, a posebno za nerezervisane poštanske usluge.

Javni poštanski operator ne može da koristi prihode od rezervisanih poštanskih usluga za subvencionisanje poštanskih usluga koje nisu univerzalna poštanska usluga.

Kada prihodi od rezervisanih i univerzalne poštanske usluge ne pokrivaju njihove troškove, troškovi će se pokriti iz sredstava osnivača.

V POŠTANSKE POŠILJKE

Član 25

Poštanske pošiljke moraju da zadovoljavaju uslove predviđene ovim zakonom, opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga i posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga.

Član 26

Na svakoj poštanskoj pošiljci mora biti označeno, čitko i jasno, naziv odnosno ime i prezime primaoca, puna adresa ili adresni kod primaoca ili oznaka na osnovu koje se nesporno može utvrditi primalac, u skladu sa opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga.

Član 27

Za određene poštanske pošiljke moraju biti ispunjeni i uslovi predviđeni drugim zakonima, odnosno propisima donetim na osnovu zakona, a naročito:

1) za pošiljke u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, čiju sadržinu čine predmeti za čiji je prenos potrebno odobrenje nadležnih državnih organa, pošiljalac je dužan da takvo odobrenje priloži;

2) za pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju, čija sadržina podleže carinskom pregledu, odnosno deviznoj kontroli, postupa se u skladu sa carinskim, odnosno deviznim propisima.

Član 28

Prijem poštanskih pošiljaka obavlja se u jedinici poštanske mreže, posredstvom poštanskog sandučića, posredstvom ovlašćenog lica, u poslovnim prostorijama korisnika ili elektronskim putem.

Poštanski operator je dužan da svaku primljenu poštansku pošiljku i dokumenta koja se na tu pošiljku odnose označi datumom prijema i svojim identifikacionim znakom u klasičnoj ili elektronskoj formi.

Datumom prijema iz stava 2. ovog člana, ne označavaju se pošiljke koje su primljene po ugovoru kojim je, između ostalog, uređeno da se sve pošiljke predate operatoru ne označavaju datumom prijema, već za njih važi datum otisnut ili nanet elektronski na dokumentu koji služi kao dokaz o predaji pošiljke na otpremu.

Član 29

Zabranjeno je slanje, odnosno prijem, prenos i uručenje poštanskih pošiljaka koje sadrže:

1) opasne i štetne materije, kao i predmete čiji prenos ugrožava zdravlje i život ljudi, druge poštanske pošiljke, poštanska postrojenja i transportna sredstva i opremu, osim materija čiji je prenos dozvoljen po postupku, pod uslovima i na način koji je utvrđen zakonom, međunarodnim konvencijama i drugim međunarodnim aktima;

2) opojne droge, osim kada su primalac i pošiljalac zakonom ovlašćeni za promet drogom, odnosno imaju ovlašćenje za njihovo korišćenje;

3) žive životinje, osim životinja čiji je prenos određen posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga;

4) drugu robu i predmete čiji je prenos zabranjen zakonom i drugim propisima.

Član 30

Poštanski operator, po pravilu, uručuje poštanske pošiljke lično primaocu ili ovlašćenom licu.

Registrovane pošiljke mogu se uručiti i odraslom članu domaćinstva, licu zaposlenom u domaćinstvu, odnosno u poslovnoj prostoriji primaoca, pod uslovom i po postupku utvrđenim opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga.

Ostale pošiljke mogu se uručiti i ubacivanjem u kućne sandučiće.

Sudska pismena i pismena u upravnom i prekršajnom postupku uručuju se u skladu sa zakonom.

Član 31

Poštanski operator je dužan da poštanske pošiljke iz domena univerzalne poštanske usluge prenese i uruči primaocima, u skladu sa standardima kvaliteta, u rokovima ne dužim od:

- 1) dva radna dana na užem dostavnom području jedinice poštanske mreže;
- 2) tri radna dana na širem dostavnom području jedinice poštanske mreže;
- 3) pet radnih dana na najširem dostavnom području jedinice poštanske mreže.

Rokovi iz stava 1. ovog člana računaju se počev od narednog radnog dana od dana prijema poštanske pošiljke.

Rokove prenosa i uručenja poštanskih pošiljaka van domena univerzalne poštanske usluge određuje poštanski operator posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga.

Član 32

U slučaju neuspele dostave registrovane pošiljke, primalac se obaveštava o prispeću pošiljke.

Ako je primaocu ostavljen izveštaj o prispeću pošiljke pre isteka roka za prenos i uručenje pošiljke, smatra se da je poštanski operator ispunio svoju obavezu prenosa i uručenja pošiljke u propisanom roku.

Član 33

Poštanska pošiljka koja se uručuje u jedinici poštanske mreže može se podići u rokovima, utvrđenim posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga, ne kraćim od:

- 1) pet radnih dana - ako pošiljka glasi na primaoca koji se nalazi na užem dostavnom području;
- 2) deset dana - ako pošiljka glasi na primaoca koji se nalazi na širem i najširem dostavnom području;
- 3) 30 dana - ako je pošiljka upućena na "post-restant".

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, paket iz inostranstva može se podići:

- 1) u roku od 15 dana - ako paket glasi na primaoca koji se nalazi na užem ili širem dostavnom području;
- 2) u roku od 30 dana - ako paket glasi na primaoca koji se nalazi na najširem dostavnom području.

Ako pošiljka sadrži žive životinje, čiji je prenos dozvoljen, mora se podići u roku od 24 časa, bez obzira na to da li pošiljka glasi na primaoca koji se nalazi na užem, širem ili najširem dostavnom području.

Rokovi iz st. 1. i 2. ovog člana računaju se počev od narednog dana od dana dostavljanja izveštaja o prispeću pošiljke, odnosno od dana prispeća "post restant" pošiljke ili prispeća pošiljke za pregradak u nadležnu jedinicu poštanske mreže.

Član 34

Pošiljalac ima pravo da raspolaže poslatom poštanskom pošiljkom do uručenja te pošiljke primaocu.

Primalac može da odbije prijem poštanske pošiljke prispele na njegovu adresu.

Član 35

Ako pošiljalac nije drugačije odredio, poštanska pošiljka se vraća u sledećim slučajevima:

- 1) primalac je odbio da primi pošiljku;
- 2) primalac je nepoznat na naznačenoj adresi;
- 3) adresa primaoca je nepotpuna;
- 4) primalac nije podigao pošiljku u propisanom roku;
- 5) primalac je preminuo.

Izuzetno od odredbe stava 1. tačka 5) ovog člana, pismonosne pošiljke koje nisu registrovane mogu se uručiti članu domaćinstva preminulog primaoca.

Član 36

Poštanska pošiljka za koju se utvrdi da ne može da se uruči ni primaocu, ni pošiljaocu, u rokovima predviđenim posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga, smatra se neisporučivom pošiljkom.

Član 37

Poštanski operator je obavezan da komisijski pregleda neisporučive poštanske pošiljke iz domena univerzalne poštanske usluge, što podrazumeva i otvaranje radi utvrđivanja adrese primaoca ili pošiljaoca.

Ako se posle komisijskog pregleda poštanska pošiljka ne može uručiti primaocu ili vratiti pošiljaocu, poštanski operator:

- 1) pismonosnu pošiljku koja sadrži samo korespodenciju komisijski odmah uništava;
- 2) poštansku pošiljku koja sadrži robu i druge predmete čuva jednu godinu, računajući od dana komisijskog pregleda;
- 3) uputnicu čuva tri godine, računajući od dana kada je ustanovljeno da je neisplativa;

4) isprave i druga dokumenta, pronađena u poštanskoj pošiljci, dostavlja u roku od 30 dana od dana komisijskog pregleda, organu koji je isprave i druga dokumenta izdao ili nadležnom organu opštine na čijoj je teritoriji predmetna pošiljka primljena.

Za neisporučive poštanske pošiljke van domena univerzalne poštanske usluge primenjuju se posebni uslovi za obavljanje poštanskih usluga.

Član 38

Robu i druge predmete koje poštanska pošiljka sadrži, po isteku roka čuvanja, poštanski operator izlaže javnoj prodaji.

Ako je sadržaj poštanske pošiljke podložan kvaru, operator predmetnu pošiljku uništava ili je prodaje neposrednom pogodbom.

Član 39

Novčana sredstva dobijena prodajom sadržine poštanske pošiljke čuvaju se godinu dana od isteka roka za čuvanje pošiljke.

Sredstva iz stava 1. ovog člana isplaćuju se pošiljaocu ako u roku podnese zahtev za isplatu, umanjena za troškove čuvanja, javne prodaje i isplate ovih sredstava.

Ako pošiljalac ne podnese zahtev za isplatu u roku iz stava 1. ovog člana, novčana sredstva od prodaje sadržine neisporučive poštanske pošiljke i novčani iznos neisplative uputnice postaju vanredni prihod poštanskog operatora.

Član 40

Poštanski operator obavlja poštanske usluge uz naplatu poštarine.

Kao dokaz da je poštarina plaćena prihvata se poštanska marka u opticaju na poštanskoj pošiljci, elektronska poštanska marka, otisak elektronski formiranog žiga, otisak mašine za frankiranje i odgovarajuće oznake, odnosno račun, u skladu sa odredbama ugovora između poštanskog operatora i korisnika.

Član 41

Za pisma i dopisnice za koje poštarina nije plaćena ili je nedovoljno plaćena, istu plaća primalac, odnosno pošiljalac prilikom vraćanja takve pošiljke, ako poštanski operator nije drugačije propisao posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga.

Ako pošiljalac prilikom vraćanja poštanske pošiljke odbije da plati poštarinu, pošiljka se smatra neisporučivom.

Sve registrovane pošiljke podležu plaćanju ležarine, odnosno povratne poštarine, ako za njihovo neuručenje nije odgovoran poštanski operator.

Sekogrami su oslobođeni plaćanja poštarine, izuzev u slučaju avionskog prenosa.

Član 42

Na dostavnom području jedinice poštanske mreže investitori, odnosno vlasnici stambenih zgrada, stanova i poslovnih objekata dužni su da na ulazu u stambenu zgradu, poslovni objekat, dvorište ili na drugi način, u dogovoru sa javnim poštanskim operatorom, postave kućne sandučice. Održavanje kućnih sandučića je obaveza vlasnika odnosnih objekata.

Kućni sandučići moraju da budu projektovani prema tehničkim uslovima koje propisuje Republička agencija za poštanske usluge i postavljeni na način koji omogućava sigurno uručenje poštanskih pošiljaka.

Član 43

Javni poštanski operator postavlja poštanske sandučice na javnim površinama i saobraćajnicama, po odobrenju nadležnog organa, a u skladu sa standardima kvaliteta dostupnosti poštanske mreže.

VI ODGOVORNOST I NAKNADA ŠTETE

Član 44

Poštanski operator je dužan da kvalitetno i na propisan način obavlja poštanske usluge.

Minimalne standarde kvaliteta utvrđuje Republička agencija za poštanske usluge.

Član 45

U slučaju gubitka ili oštećenja sadržine registrovane pošiljke ili umanjenja njene sadržine ili prekoračenja roka za prenos i uručenje registrovane pošiljke, poštanski operator odgovara u granicama utvrđenim odredbama čl. 46. do 48. ovog zakona i posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga.

Poštanski operator oslobađa se odgovornosti iz stava 1. ovog člana ako dokaže da je do gubitka registrovane pošiljke ili oštećenja sadržine registrovane pošiljke ili umanjenja njene sadržine ili do prekoračenja roka za prenos i uručenje registrovane pošiljke, došlo usled uzroka koji se nisu mogli predvideti ni izbeći ili otkloniti, zbog prirode sadržine registrovane pošiljke ili krivicom pošiljaoca.

Član 46

U slučaju gubitka ili potpunog ili delimičnog oštećenja sadržine registrovane pošiljke, ili prekoračenja roka za prenos i uručenje registrovane pošiljke u unutrašnjem saobraćaju, poštanski operator dužan je da pošiljaocu ili ovlašćenom licu naknadi štetu, i to:

- 1) gubitak ili potpuno oštećenje registrovane pošiljke - desetostruki iznos plaćene poštarine za prenos te pošiljke;
- 2) gubitak ili potpuno oštećenje vrednosne pošiljke - iznos označen na pošiljci uvećan za naplaćenu poštarinu po vrednosti i desetostruki iznos plaćene poštarine za prenos te pošiljke;
- 3) gubitak ili pogrešnu isplatu uputnice - iznos u visini uputničkog iznosa uvećan za naplaćenu poštarinu po vrednosti i desetostruki iznos plaćene poštarine za prenos te pošiljke;

4) prekoračenje roka za prenos i uručenje registrovane pošiljke - petostruki iznos plaćene poštarine za prenos te pošiljke;

5) oštećenje ili umanjnje sadržaja registrovane pošiljke - iznos u visini utvrđenog ili procenjenog dela oštećenja ili umanjnja sadržaja pošiljke, ali ne veći od iznosa koji bi se isplatio u slučaju gubitka ili potpunog oštećenja pošiljke.

U međunarodnom saobraćaju primenjuju se međunarodne konvencije i druga međunarodna akta, kao i posebni uslovi za obavljanje poštanskih usluga.

Član 47

Ako pošiljalac ili ovlašćeno lice dokaže da je zbog gubitka ili potpunog ili delimičnog oštećenja sadržine registrovane pošiljke ili prekoračenja roka za prenos i uručenje registrovane pošiljke, pretrpeo štetu veću od iznosa koji je poštanski operator dužan da naknadi prema odredbama člana 46. ovog zakona, poštanski operator je dužan da naknadi dokazanu štetu nastalu krivicom poštanskog operatora. Indirektna šteta ili izmakla dobit se ne uzima u obzir prilikom obračuna naknade štete.

Član 48

Ako je otkupna pošiljka uručena primaocu, odnosno ovlašćenom licu, poštanski operator odgovara pošiljaocu za otkupni iznos pošiljke.

Član 49

Pošiljalac je odgovoran za izbor vrste poštanske usluge prema prirodi, sadržini, stvarnoj vrednosti ili značaju poštanske pošiljke za njega.

Pošiljalac je odgovoran i za pravilno pakovanje sadržine i zatvaranje poštanske pošiljke. Pakovanje i zatvaranje poštanskih pošiljaka mora da odgovara vrsti, obliku, masi i vrednosti predmeta u pošiljci.

Član 50

Za štetu koja je prouzrokovana sadržinom ili neodgovarajućim pakovanjem poštanske pošiljke, odgovoran je pošiljalac.

Član 51

Posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga mogu se predvideti povoljniji uslovi za korisnika u pogledu odgovornosti i naknade štete poštanskog operatora.

VII REKLAMACIJE I POTRAŽIVANJA KORISNIKA

Član 52

Ako pošiljalac ili ovlašćeno lice smatra da poštanska pošiljka nije uručena primaocu ili da mu je uručena sa zakašnjenjem, može poštanskom operatoru da podnese reklamaciju u roku od šest meseci od dana predaje pošiljke.

Reklamacija iz stava 1. ovog člana podnosi se poštanskom operatoru kome je poštanska pošiljka predata.

Poštanski operator je dužan da se izjasni o osnovanosti reklamacije, u roku od 30 dana od dana njenog podnošenja.

Ako pošiljalac ili ovlašćeno lice ne podnese reklamaciju iz stava 1. ovog člana u predviđenom roku, gubi prava koja mu po odredbama ovog zakona pripadaju u slučaju gubitka poštanske pošiljke, odnosno prekoračenja roka za prenos i uručenje pošiljke.

Član 53

Ako se prilikom uručjenja registrovane pošiljke primaocu ili ovlašćenom licu utvrdi da se njena masa slaže sa masom utvrđenom prilikom predaje te pošiljke na prenos, i da na njenom spoljnom omotu ne postoje vidljivi znaci povrede ili oštećenja, kao i da su pečati i druga sredstva za povezivanje ili zatvaranje te pošiljke neoštećeni, smatra se da je pošiljka ispravna u smislu odredaba ovog zakona.

Primalac ili ovlašćeno lice može poštanskom operatoru da izjavi reklamaciju zbog oštećenja ili umanjenja sadržine registrovane pošiljke, odmah prilikom uručjenja pošiljke ili najkasnije narednog radnog dana.

Član 54

Potraživanje naknade štete i druga potraživanja iz ugovora o obavljanju poštanskih usluga, korisnik poštanskih usluga ili ovlašćeno lice može ostvariti podnošenjem zahteva poštanskom operatoru u pismenoj formi, na način predviđen posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga ili podnošenjem tužbe sudu - ukoliko poštanski operator ne isplati to potraživanje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva za naknadu štete.

Na potraživanje korisnika poštanskih usluga ili ovlašćenog lica poštanski operator plaća zateznu kamatu od dana podnošenja zahteva iz stava 1. ovog člana.

Na potraživanje poštanskog operatora kamata teče od dana podnošenja zahteva korisniku poštanskih usluga.

Član 55

Ako se izgubljena poštanska pošiljka ili deo te pošiljke pronađe posle isplate iznosa određenog ovim zakonom ili naknade štete, poštanski operator je dužan da o tome obavesti pošiljaoca ili ovlašćeno lice, kome je taj iznos, odnosno naknada štete isplaćena.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, pošiljalac, odnosno ovlašćeno lice, može zahtevati da mu se preda pronađena poštanska pošiljka, odnosno deo te pošiljke, pod uslovom da vrati iznos koji mu je isplaćen umanjen za naknadu štete koju bi dobio za prekoračenje roka uručjenja, i to u roku od trideset dana od dana saopštenja da je izgubljena pošiljka, odnosno da je deo pošiljke pronađen.

Ako pošiljalac, odnosno ovlašćeno lice, u roku iz stava 2. ovog člana, ne podnese zahtev da mu se preda pronađena poštanska pošiljka, odnosno deo te pošiljke, poštanski operator stiče pravo raspolaganja pronađenom pošiljkom, odnosno delom te pošiljke.

Član 56

Potraživanja poštanskih operatora prema korisnicima poštanskih usluga i potraživanja korisnika poštanskih usluga prema poštanskim operatorima zastarevaju, i to:

- 1) potraživanja zbog manje, odnosno više naplaćene poštarine za poštanske usluge ili drugih troškova - za šest meseci;
- 2) potraživanja koja se naplaćuju u tromesečnim ili kraćim rokovima - za jednu godinu;
- 3) druga potraživanja - za jednu godinu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Rokovi zastarelosti iz stava 1. ovog člana počinju da teku:

- 1) kod potraživanja manje ili više naplaćene poštarine ili drugih troškova - od dana plaćanja;
- 2) kod potraživanja koja se odnose na otkupninu - po isteku petnaest dana od dana isteka roka za uručenje;
- 3) kod potraživanja zbog delimičnog gubitka ili oštećenja ili zbog prekoračenja roka za prenos i uručenje poštanske pošiljke - od dana uručenja;
- 4) kod potraživanja zbog gubitka registrovane pošiljke - po isteku 30 dana od dana isteka roka za prenos pošiljke;
- 5) u drugim slučajevima - od dana nastanka potraživanja.

Član 57

Zastarevanje se prekida kada se poštanskom operatoru dostavi zahtev za isplatu potraživanja u pismenoj formi i nastavlja dalje da teče kad je korisniku poštanskih usluga ili ovlašćenom licu dostavljen pismeni odgovor na taj zahtev i da su mu vraćene isprave priložene uz zahtev.

Zastarelost ne može ni u kom slučaju da nastupi pre nego što protekne rok od 30 dana od dana prijema odgovora poštanskog operatora na zahtev.

Naknadni zahtevi po istom predmetu ne obustavljaju zastarevanje.

Član 58

Ako se u tokovima prenosa pronađe stvar za koju se utvrdi da pripada nekoj poštanskoj pošiljci, nađena stvar se vraća u tu pošiljku.

Ako ne može da se utvrdi kojoj poštanskoj pošiljci pripada nađena stvar, ostaje kod poštanskog operatora na čuvanju.

Ako se vlasnik nađene stvari ne javi i ne preuzme je u roku od mesec dana od dana kada je nađena, poštanski operator nađenu stvar prodaje po postupku utvrđenom opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga.

Ako se vlasnik nađenih isprava i drugih dokumenata ne javi u roku od trideset dana, poštanski operator će isprave i druga dokumenta dostaviti organu koji ih je izdao ili nadležnom organu opštine.

Član 59

Iznos dobijen prodajom nađene stvari po odbitku troškova i nađena novčana sredstva čuvaju se godinu dana od dana kada su nađeni.

Ako se vlasnik ne javi u roku iz stava 1. ovog člana, iznos od prodaje nađene stvari, odnosno nađena novčana sredstva, postaju vanredni prihod poštanskog operatora.

Član 60

Ako je stvar nađena u poslovnim prostorijama poštanskog operatora, koje su namenjene za neposredan rad sa korisnicima poštanskih usluga, vađe opšti propisi o nađenim stvarima.

Član 61

Posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga mogu se predvideti povoljniji uslovi za korisnika u pogledu reklamacije i potraživanja korisnika.

VIII ORGANI I NADLEŽNOSTI

Član 62

Ovlašćenja i nadležnosti u oblasti poštanskih usluga, ostvaruju Vlada, ministarstvo nadležno za poslove poštanskih usluga (u daljem tekstu: Ministarstvo) i Republička agencija za poštanske usluge, kao i ovlašćeni javni poštanski operator.

Član 63

Vlada utvrđuje politiku i strategiju razvoja, osnovna opredeljenja i principe obavljanja poštanskih usluga, rukovodeći se javnim interesom u ovoj oblasti, profesionalnim principima poštanske struke, načelima Svetskog poštanskog saveza, drugih međunarodnih organizacija, kao i preuzetim međunarodnim obavezama.

Član 64

Ministarstvo sprovodi politiku Vlade u oblasti poštanskih usluga, propisuje i utvrđuje uslove za otpočinjanje obavljanja delatnosti, propisuje uslove za održavanje i unapređenje obavljanja univerzalne poštanske usluge i vrši nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Ministarstvo utvrđuje plan izdavanja prigodnih poštanskih maraka i vrednosnica, kao i motive redovnih izdanja poštanskih maraka i vrednosnica.

Član 65

Osniva se Republička agencija za poštanske usluge (u daljem tekstu: Agencija).

Agencija je nezavisan regulatorni organ.

Agencija je samostalni pravni subjekt i funkcionalno je nezavisna od bilo kog državnog organa, kao i od svih organizacija i lica koja se bave poštanskim uslugama.

Agencija je dužna da svojim delovanjem, u skladu sa ovim zakonom, omogući konkurenciju i spreči svaki vid monopolskog delovanja na tržištu poštanskih usluga.

Član 66

Agencija:

- 1) donosi opšte uslove za obavljanje poštanskih usluga, standarde kvaliteta u obavljanju poštanskih usluga i prati njihovu primenu;
- 2) utvrđuje, uz saglasnost Vlade, limite po masi i ceni za rezervisane poštanske usluge;
- 3) utvrđuje vreme trajanja ekskluzivnog obavljanja rezervisanih poštanskih usluga;
- 4) daje saglasnost na posebne uslove za obavljanje poštanskih usluga;
- 5) propisuje bliže uslove iz člana 80. stav 5. ovog zakona;
- 6) izdaje i oduzima licence poštanskim operatorima za obavljanje univerzalne poštanske usluge;
- 7) izdaje i oduzima odobrenja poštanskim operatorima za obavljanje nerezervisanih poštanskih usluga;
- 8) vodi registar izdatih dozvola poštanskim operatorima;
- 9) utvrđuje visinu troškova za izdavanje licence, odnosno odobrenja i visinu godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga, kao i rokove za izmirenje obaveza plaćanja;
- 10) prati da li se poštanski operatori pridržavaju uslova sadržanih u izdatim licencama, odnosno odobrenjima, a u slučaju povreda tih uslova ili odredaba ovog zakona, preduzima mere iz svoje nadležnosti;
- 11) određuje tarifne stavove za univerzalnu poštansku uslugu;
- 12) utvrđuje metodologiju formiranja cena za univerzalnu poštansku uslugu;
- 13) preduzima mere u cilju unapređenja konkurencije na tržištu poštanskih usluga;
- 14) *(brisana)*
- 15) prati rad poštanskih operatora po primedbama, odnosno prigovorima korisnika;
- 16) prati razvoj u oblasti poštanskih usluga;
- 17) prikuplja informacije, formira i održava bazu podataka od značaja za oblast poštanskih usluga i redovno objavljuje podatke;
- 18) ostvaruje međunarodne kontakte u oblasti poštanske regulative, ako zakonom nije drugačije određeno;
- 19) obezbeđuje javnost u radu;

20) donosi poslovnik o svom radu;

21) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.

Akta iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 5), 9) i 11) ovog člana, Agencija objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Poslove iz stava 1. tač. 1) do 12) ovog člana, Agencija obavlja kao poverene poslove.

Član 67

Agencija ima svojstvo pravnog lica, koje stiče upisom u registar.

Agencija posluje po propisima o javnim službama.

Organ Agencije je Savet, koji donosi sve odluke iz nadležnosti Agencije.

Agenciju predstavlja i zastupa predsednik Saveta, a u slučaju njegove sprečenosti, Agenciju zastupa zamenik predsednika Saveta.

Predsednik Saveta, odnosno zamenik predsednika Saveta kada vrši njegovu funkciju, može, u celini ili delimično, preneti funkciju zastupanja Agencije drugom članu Saveta, samo na osnovu odluke Saveta.

Za obavljanje pojedinih stručnih poslova iz svoje nadležnosti, Agencija može angažovati druga domaća ili strana pravna ili fizička lica.

Član 68

Agencijom upravlja Savet.

Savet ima pet članova koje bira i razrešava Narodna skupština.

Mandat članova Saveta traje šest godina, s tim što za dva člana drugog izabranog Saveta mandat traje šest godina, a za ostale četiri godine.

Predsednika i zamenika predsednika Saveta biraju članovi Saveta iz svojih redova.

Članovi Saveta su u radnom odnosu po osnovu svog izbora u Savet.

Savet donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova Saveta.

Rad Saveta je javan.

Vlada može podneti predlog Narodnoj skupštini za opoziv Saveta u slučaju neizvršavanja obaveza propisanih u čl. 66. i 74. ovog zakona.

Član 69

Za članove Saveta mogu se birati samo lica koja imaju odgovarajuća stručna znanja i iskustvo iz oblasti poštanskih usluga.

Za članove Saveta ne mogu se birati lica koja su osuđivana na kaznu zatvora za krivično delo zloupotrebe službenog položaja, prevare, korupcije, krađe ili drugog krivičnog dela koje ih čini nedostojnim za obavljanje ovih funkcija, narodni poslanici, kao ni poslanici u skupštini autonomne pokrajine, odbornici, druga izabrana i postavljena lica, niti funkcioneri u organima političkih stranaka i drugih političkih organizacija ili lica koja steknu direktni ili indirektni udeo u vlasništvu kod operatora poštanskih usluga.

Predlog za izbor članova Saveta, Vlada utvrđuje na osnovu kandidature koju podnose Ministarstvo, odgovarajuće naučne institucije, kao i registrovana udruženja poštanskih operatora i/ili korisnika.

Član 70

Članovi Saveta biraju se najkasnije 60 dana pre isteka mandata prethodnih članova Saveta. U slučaju da izbor članova Saveta ne bude izvršen do isteka mandata prethodnih članova Saveta, prethodni članovi Saveta nastavljaju da obavljaju funkcije do izbora novih članova Saveta.

Član 71

Narodna skupština može razrešiti člana Saveta samo u sledećim slučajevima:

- 1) ako je zbog bolesti ili drugog razloga nesposoban da obavlja dužnost duže od šest meseci u kontinuitetu;
- 2) ako bude pravosnažno osuđen na kaznu zatvora za krivično delo zloupotrebe službenog položaja, prevare, korupcije, krađe ili drugog krivičnog dela koje ga čini nedostojnim za obavljanje funkcije;
- 3) ako svojim delovanjem preuzima radnje koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- 4) ako stekne direktni ili indirektni udeo u vlasništvu kod operatora poštanskih usluga;
- 5) ako bude izabran ili postavljen u smislu člana 69. stav 2. ovog zakona;
- 6) ako postane funkcioner u organima političkih stranaka i drugih političkih organizacija;
- 7) ako se utvrdi da je u toku trajanja mandata povredio pravila o sukobu interesa, utvrđena zakonom.

Predlog za razrešenje članova Saveta podnosi Vlada ili Savet.

Član 72

Savet donosi statut Agencije kojim se, između ostalog, bliže uređuje unutrašnja organizacija i način rada Agencije.

Na statut Agencije saglasnost daje Vlada.

Član 73

Predsednik Saveta:

- 1) organizuje i rukovodi radom Saveta;
- 2) izvršava odluke Saveta;
- 3) predstavlja i zastupa Agenciju;
- 4) ima ovlašćenja direktora u ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti po osnovu rada.

Član 74

Finansiranje Agencije vrši se u skladu sa finansijskim planom koji za svaku godinu donosi Savet.

Finansijskim planom utvrđuju se ukupni prihodi i rashodi Agencije, uključujući i rezerve za nepredviđene izdatke, kao i elementi za celovito sagledavanje politike zarada i zaposlenosti u Agenciji.

Finansijski plan se donosi najkasnije do 15. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Na finansijski plan iz stava 1. ovog člana saglasnost daje Vlada.

Svi obračuni prihoda i rashoda Agencije podležu godišnjoj reviziji od strane nezavisnog ovlašćenog revizora. Obračuni se obavljaju najkasnije tri meseca po završetku finansijske godine.

Nezavisnog ovlašćenog revizora određuje Savet Agencije, u skladu sa zakonom.

Za prvu godinu rada Agencije, sredstva se obezbeđuju iz budžetske rezerve u vidu kratkoročne pozajmice, u skladu sa zakonom, a na osnovu finansijskog plana na koji saglasnost daje Vlada, kojim se utvrđuje i dinamika vraćanja sredstava u budžet iz redovnih prihoda Agencije.

Član 75

Plata predsednika Saveta ne može biti veća od plate predsednika radnog tela Narodne skupštine Republike Srbije, a plata članova Saveta ne može biti veća od plate narodnog poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srbije, isplaćene u prethodnom mesecu.

Član 76

Savet podnosi Narodnoj skupštini godišnji izveštaj o svojim aktivnostima koji naročito obuhvata:

- 1) razvoj poštanskih usluga u Republici Srbiji;
- 2) primenu principa tarifne politike u oblasti poštanskih usluga;
- 3) dostignuti nivo realizacije univerzalne poštanske usluge sa procenom stepena zadovoljenja potreba korisnika;
- 4) izveštaj o dozvolama izdatim operatorima i uslovima obavljanja poštanskih usluga na osnovu njih.

Član 76a

Poštanski operatori i Agencija dužni su da na zahtev Ministarstva i/ili Agencije dostavljaju podatke u vezi sa obavljanjem poštanskih usluga u utvrđenim rokovima.

Član 77

Odluke Saveta kojima se rešava o pravima i obavezama poštanskih operatora i korisnika su konačne.

Protiv odluka Saveta može se pokrenuti upravni spor.

IX DOZVOLE

Član 78

Poštanski operator obavlja poštanske usluge na osnovu dozvole.

Član 79

Agencija izdaje dozvolu domaćim i stranim licima.

Vrste dozvola su:

- 1) odobrenje;
- 2) licenca.

Član 80

U zahtevu za dodelu dozvole domaće, odnosno strano lice navodi naročito: poštanske usluge za koje traži dozvolu, teritoriju na kojoj će obavljati navedene usluge, vremenski period za koji se traži dozvola i svoj identifikacioni znak.

Zahtev za dodelu dozvole se podnosi na obrascu koji propisuje Agencija.

Uz zahtev za dodelu dozvole dostavljaju se: dokaz o registraciji za obavljanje delatnosti; dokaz nadležnog organa o ispunjenosti uslova za otpočinjanje obavljanja delatnosti; posebni uslovi za obavljanje poštanskih usluga i drugi dokazi predviđeni zakonom.

Uz zahtev za dodelu licence dostavlja se dokaz o ispunjavanju uslova za izdavanje licence.

Uslov za izdavanje licence je da podnosilac zahteva poseduje poštansku mrežu.

Član 81

Agencija je dužna da o urednom zahtevu za dodelu dozvole odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Ako Agencija ne donese odluku iz stava 1. ovog člana dozvola se smatra dodeljenom narednog dana po isteku tog roka.

Član 82

Poštanski operator plaća Agenciji troškove za izdavanje dozvole i godišnju naknadu za obavljanje poštanskih usluga.

Troškove za izdavanje dozvole određuje Savet Agencije, s tim što ti troškovi ne mogu preći iznos od 200 evra u dinarskoj protivvrednosti.

Godišnja naknada za obavljanje poštanskih usluga utvrđuje se u visini do 0,5% od ostvarenog prihoda poštanskog operatora u obavljanju poštanskih usluga, a u skladu sa finansijskim planom Agencije.

Sredstva ostvarena od godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga koriste se za finansiranje rada Agencije.

Član 83

Dozvola sadrži naročito:

- 1) specifikaciju poštanskih usluga;
- 2) teritoriju na kojoj se obavljaju poštanske usluge;
- 3) period važenja dozvole i datum početka obavljanja poštanskih usluga;
- 4) visinu troškova za izdavanje dozvole i rokove za izmirenje obaveza plaćanja.

Član 84

Odobrenje se izdaje na ograničen rok trajanja od jedne do deset godina u skladu sa podnetim zahtevom. Licenca se izdaje na period do dvadeset godina.

Član 85

Korisnik dozvole je dužan da koristi predmet dozvole, odnosno obavlja poštanske usluge u skladu sa zakonom, po pravilima struke, poštujući načelo poštenja i savesnosti.

Korisnik dozvole može da prestane da koristi predmet dozvole i pre isteka roka na koji je dozvola izdata.

U slučaju iz stava 2. ovog člana korisnik dozvole je dužan da o prestanku korišćenja predmeta dozvole obavesti Agenciju u roku ne kraćem od 30 dana pre prestanka rada i izmiri sve preuzete obaveze prema korisnicima poštanskih usluga i drugim licima.

Dozvola je neprenosiva.

Član 86

Dozvola može biti oduzeta u slučaju da korisnik dozvole ne obavlja poštanske usluge u skladu sa zakonom.

U slučaju iz stava 1. ovog člana Agencija određuje način izmirivanja preuzetih obaveza korisnika dozvole prema korisnicima poštanskih usluga, odnosno postupanje sa poštanskim pošiljkama. Troškove nastale po ovom osnovu dužan je da naknadi korisnik dozvole.

X NADZOR

Član 87

Nadzor nad primenom ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje poštanskih usluga obavlja Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor iz stava 1. ovog člana Ministarstvo obavlja preko inspektora za poštanske usluge (u daljem tekstu: inspektor).

Član 88

Inspektor je dužan da u vršenju poslova nadzora saraduje sa drugim inspektorima, pravosudnim, prekršajnim i drugim nadležnim organima.

Inspektor je dužan da uzme u postupak prijave građana, preduzeća i drugih pravnih lica u vezi sa poslovima iz svoje nadležnosti i da o postupku i rezultatima postupka obavesti, u primerenom roku, podnosioca prijave.

Inspektor je dužan da preduzima i predlaže potrebne preventivne mere za sprečavanje povrede propisa kojima se uređuje obavljanje poštanskih usluga.

Član 89

U vršenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) pregleda prostorije gde se obavljaju poštanske usluge;
- 2) pregleda poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na obavljanje poštanskih usluga;
- 3) pregleda vozila kojima se prevoze poštanske pošiljke;
- 4) uzima pismene i usmene izjave od odgovornih lica i svedoka o pitanjima koja su od značaja za utvrđivanje činjeničnog stanja.

Član 90

Inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da mu se stavi na uvid potrebna dokumentacija ako se ne nalazi u objektu u kome se vrši kontrola;
- 2) naloži otklanjanje utvrđene nepravilnosti, kada prilikom vršenja inspeksijskog nadzora utvrdi da propis nije primenjen ili je nepravilno primenjen i utvrdi za to potreban rok;
- 3) naredi povraćaj više naplaćene poštarine;

4) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup, odnosno podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;

5) privremeno oduzme poštanske pošiljke čiji je sadržaj zabranjen;

6) privremeno oduzme predmete koji su bili upotrebljeni, namenjeni ili su nastali izvršenjem prekršaja, privrednog prestupa ili krivičnog dela i izda potvrdu o oduzetim predmetima;

7) privremeno rešenjem zabrani obavljanje delatnosti, zatvaranjem prostorije u kojoj se obavlja delatnost ili na drugi odgovarajući način u slučajevima kada se:

1. inspektoru onemogućiti vršenje poslova nadzora, i

2. neovlašćeno obavlja delatnost;

8) privremeno oduzme dozvolu ukoliko korisnik dozvole ne postupa u skladu sa izdatom dozvolom.

Inspektor će rešenjem utvrditi vreme trajanja privremene zabrane obavljanja delatnosti iz stava 1. tač. 7) i 8) ovog člana, u kome su lica dužna da otklone protivpravno stanje zbog koga je mera izrečena.

Član 91

Ako inspektor prilikom vršenja nadzora utvrdi da propis nije primenjen ili da je nepravilno primenjen, doneće rešenje o otklanjanju utvrđene nepravilnosti u roku od tri dana od dana izvršenog nadzora.

Rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti i rešenje o oduzimanju robe, inspektor donosi u roku od 24 časa od dana zatvaranja objekta, odnosno oduzimanja poštanske pošiljke.

Član 92

Protiv rešenja inspektora dopuštena je žalba ministru nadležnom za poštanske usluge u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

Žalba izjavljena na rešenje inspektora ne odlaže njegovo izvršenje.

Član 93

U vršenju inspeksijskog nadzora, inspektor dužan je da o uočenim nepravilnostima obavesti Agenciju i, po potrebi, predloži Agenciji preduzimanje mera iz njene nadležnosti.

XI KAZNENE ODREDBE

Član 94

Novčanom kaznom od 2.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice koje obavlja univerzalne poštanske usluge bez licence (član 15. stav 1).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 95

Novčanom kaznom od 1.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice - poštanski operator ako obavlja pojedine poštanske usluge bez dozvole (član 78).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu - poštanskom operatoru.

Član 96

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup javni poštanski operator ako:

- 1) odvojeno računovodstveno ne prati rezervisane i nerezervisane poštanske usluge (član 24. stav 1);
- 2) u okviru nerezervisanih poštanskih usluga ne obezbedi računovodstveno praćenje univerzalne poštanske usluge, odvojeno od poštanskih usluga koje nisu univerzalna poštanska usluga (član 24. stav 2);
- 3) prihodima od rezervisanih poštanskih usluga subvencioniše poštanske usluge koje nisu univerzalna poštanska usluga (član 24. stav 7).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u javnom poštanskom operatoru.

Član 97

Novčanom kaznom od 200.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj javni odnosno drugi poštanski operator ili drugo pravno lice:

- 1) ako ne postupa u skladu sa svojim posebnim uslovima, ne obezbedi nepovredivost poštanskih pošiljaka i tajnost podataka (član 6. stav 1);
- 2) ako ne odredi i na uobičajeni način ne objavi radno vreme sa korisnicima poštanskih usluga (član 9. stav 1);
- 3) ako obavlja univerzalnu poštansku uslugu suprotno članu 17. ovog zakona;
- 4) ako preda, odnosno obavlja prijem, prenos ili uručenje poštanskih pošiljaka čija je sadržina zabranjena (član 29);
- 5) ako ne prenese i ne uruči poštanske pošiljke u propisanim rokovima (član 31);
- 6) ako postupa suprotno čl. 7. i 76a ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u javnom poštanskom operatoru odnosno poštanskom operatoru ili drugom pravnom licu.

Član 98

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

- 1) ne postupa u skladu sa svojim posebnim uslovima, ne obezbedi nepovredivost poštanskih pošiljaka i tajnost podataka (član 6. stav 1);
- 2) ne odredi i na uobičajeni način ne objavi radno vreme sa korisnicima poštanskih usluga (član 9. stav 1);
- 3) obavlja univerzalne poštanske usluge bez licence (član 15. stav 1);
- 4) obavlja univerzalnu poštansku uslugu suprotno članu 17. ovog zakona;
- 5) preda, odnosno obavlja prijem, prenos ili uručenje poštanskih pošiljaka čija je sadržina zabranjena (član 29);
- 6) ne prenese i ne uruči poštanske pošiljke u propisanim rokovima (član 31);
- 7) postupa suprotno čl. 7. i 76a ovog zakona.

Član 99

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) ne postupa u skladu sa svojim posebnim uslovima, ne obezbedi nepovredivost poštanskih pošiljaka i tajnost podataka (član 6. stav 1);
- 2) ne odredi i na uobičajeni način ne objavi radno vreme sa korisnicima poštanskih usluga (član 9. stav 1);
- 3) obavlja univerzalne poštanske usluge bez licence (član 15. stav 1);
- 4) obavlja univerzalnu poštansku uslugu suprotno članu 17. ovog zakona;
- 5) preda, odnosno obavlja prijem, prenos ili uručenje poštanskih pošiljaka čija je sadržina zabranjena (član 29);
- 6) ne prenese i ne uruči poštanske pošiljke u propisanim rokovima (član 31);
- 7) postupa suprotno čl. 7. i 76a ovog zakona.

Član 99a

Novčanom kaznom kazniće se pravno lice i preduzetnik na licu mesta:

- 1) ako nisu postavili kućne sandučiće u iznosu od 5.000 dinara (član 42. stav 1);
- 2) ako su zatečeni da neovlašćeno obavljaju rezervisane poštanske usluge u iznosu od 20.000 dinara (član 19).

Novčanom kaznom od 5.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Novčanu kaznu iz st. 1. i 2. ovog člana naplaćuje inspektor na licu mesta.

Član 99b

Novčanom kaznom kazniće se fizičko lice na licu mesta:

- 1) ako nije postavilo kućni sandučić u iznosu od 2.000 dinara (član 42. stav 1);
- 2) ako je zatečeno da neovlašćeno obavlja rezervisane poštanske usluge u iznosu od 5.000 dinara (član 19).

Novčanu kaznu iz stava 1. ovog člana naplaćuje inspektor na licu mesta.

Član 99v

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne postupi po rešenju inspektora (član 91).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 8.000 do 10.000 dinara kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara kazniće se preduzetnik.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara kazniće se fizičko lice.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 100

Vlada podnosi Narodnoj skupštini predlog za izbor članova Saveta Agencije u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 101

Savet Agencije konstituisaće se u roku od 45 dana od dana izbora članova.

Savet je obavezan da na konstitutivnoj sednici izabere predsednika i zamenika predsednika Saveta, donese poslovnik o svom radu i akt o sistematizaciji poslova i zadataka.

Član 102

Vlada će u roku od 30 dana od dana izbora članova Saveta Agencije obezbediti prostorne, tehničke, finansijske i druge materijalne uslove za početak rada Agencije.

Član 103

Finansijski plan za prvu godinu rada Agencije, Savet Agencije doneće u roku od 30 dana od dana svog konstituisanja.

Podzakonska akta, u skladu sa ovim zakonom, Savet Agencije doneće u roku od šest meseci od dana svog konstituisanja.

Do donošenja akata iz stava 2. ovog člana, primenjivaće se važeći propisi, odnosno opšta akta, koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 104

Zahtev za izdavanje licence odnosno odobrenja za obavljanje poštanskih usluga, poštanski operatori iz stava 1. ovog člana, mogu podneti u roku od tri meseca od dana izbora članova Saveta Agencije.

Ako poštanski operatori ne podnesu zahtev iz stava 2. ovog člana, narednog dana od dana isteka tog roka, prestaju sa radom.

Član 105

Do donošenja akta iz člana 66. stav 1. tačka 2) ovog zakona rezervisanim poštanskim uslugama u pogledu prijema, sortiranja, prenosa i uručenja poštanskih pošiljaka smatraju se pismonosne pošiljke čija je masa 350 grama, a cena petostruki iznos poštarine za pismo prve stope težine i najbrži stepen prenosa.

Član 106

Do donošenja akta Vlade o osnivanju javnog poštanskog operatora na osnovu člana 31. stav 3. Zakona o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opšteg interesa ("Službeni glasnik RS", br. 25/2000 i 25/2002), javnim poštanskim operatorom, u smislu ovog zakona, smatra se Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija".

Član 107

Danom stupanja na snagu akta iz člana 106. ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o sistemima veza ("Službeni glasnik RS", br. 38/91, 41/91, 53/93, 67/93, 48/94 i 20/97) kojima su uređeni: osnivanje i delatnost javnog preduzeća za obavljanje PTT saobraćaja (čl. 8, 9. i 10), organizovanje Preduzeća PTT kao holding preduzeća (član 11a st. 1, 3, 4. i 5), imenovanje organa uprave zavisnog preduzeća (član 11v), odnos matičnog i zavisnog preduzeća (član 11d), sredstva za osnivanje i rad Preduzeća PTT (član 13. i član 14. st. 1, 2. i 5), status zaposlenih u matičnom i zavisnom preduzeću (član 14b), sprovođenje stečajnog postupka nad Preduzećem PTT (član 17), statut Preduzeća PTT (član 18), organi uprave Preduzeća PTT (čl. 19, 20, 21. i 22), obaveze Preduzeća PTT u slučaju štrajka (član 23) i obaveze Preduzeća PTT u slučaju proglašavanja vanrednog stanja (član 24).

Član 108

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poštanskim uslugama**

("Sl. glasnik RS", br. 30/2010)

Član 32

Poštanski operatori koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu uskladili svoje poslovanje sa odredbama Zakona o poštanskim uslugama ("Službeni glasnik RS", broj 18/05) dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama tog zakona i ovog zakona, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim za odredbe člana 24. Zakona o poštanskim uslugama, za koje je rok za usklađivanje 31. decembar 2011. godine.

Član 33

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o poštanskim, telegrafskim i telefonskim uslugama ("Službeni list SFRJ", br. 2/86 i 26/90) i Zakon o udruživanju u Zajednicu jugoslovenskih pošta, telegrafa i telefona ("Službeni list SFRJ", broj 18/78).

Član 34

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje sa radom Zajednica jugoslovenskih pošta, telegrafa i telefona i "Jugomarka", društvo sa ograničenom odgovornošću.

Prava, obaveze, poslove, sredstva, dokumentaciju i predmete u Zajednici jugoslovenskih pošta, telegrafa i telefona, preuzima Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija".

Prava, obaveze, poslove, sredstva, dokumentaciju, predmete i zaposlene u "Jugomarka", društvo sa ograničenom odgovornošću, preuzima Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija".

Član 38

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".